

Byggbeskrivningarna är framtagna av Svenskt Trä i samarbete med bygg- och trävaruhandeln.

Alla byggbeskrivningar finns på www.byggbeskrivningar.se. Där får du hjälp att mätanpassa utvändiga byggprojekt och att skriva ut materialspecifikationer, arbetsritningar och underlag för bygglovsansökan. Dimensioneringsprogrammet hjälper dig att beräkna rätt dimension för till exempel takbalkar,nockbalkar, pelare eller bjälklag i konstruktionsvirke eller limträ.

När du väljer att bygga med trä, väljer du ett naturligt och förnybart material.

www.byggbeskrivningar.se

ALLMÄNT

Bra att veta om impregnerat trä*	Måla inomhus
Bra att veta om limträ*	Måla utomhus
Bra att veta om trä*	Nymålning av utvändigt trä
Bra att veta om träskivor	Skruv- och spikguide*
Bygglov och anmälan*	Snickarskola

UTVÄNDIGT

Altan*	Garage	Tak över uterum*
Bockar	Grindar*	Tilläggsisolering av fasad
Boden*	Gästboden*	Trappor*
Bryggor	Jakttorn	Trädgårdsboden
Carport*	Lekstuga	Trädgårdskompost
Cykelförråd	Lusthus	Trädgårdsmöbler
Enkelboden*	Relaxboden*	Trädäck på mark*
Enkelstugan*	Skateboardramper	Utedass
Förstuvist*	Staket och plank*	Utvändiga träpaneler

INVÄNDIGT

Bastu*	Montera lister och profiler
Invändiga träpaneler	Snickra med limfog
Lägga trågolv	

RENOVERING

Bygga innervägg	Takpåbyggnad
Byta fönster*	Tillbyggnad
Montera dörr	

* Byggbeskrivningen finns som broschyr hos din närmaste bygg- och trävaruhandlare. Övriga byggbeskrivningar finns på www.byggbeskrivningar.se.

Innehållet i byggbeskrivningen bygger på information som tillhandahållits av olika experter och materialleverantörer. Föreningen Sveriges Skogsindustrier tar inte något ansvar för skada som må orsakas på grund av innehåll i byggbeskrivningen. Rättigheterna till innehållet i denna byggbeskrivning tillkommer Föreningen Sveriges Skogsindustrier. Innehållet skyddas enligt upphovsrättslagen. Misbruk beivras. Kopiering av innehållet är förbjudet. © Föreningen Sveriges Skogsindustrier, 2015.

Svenskt Trä verkar för kunskapspridning, inspiration och utveckling som rör trä, träprodukter och träbyggnade. Bakom Svenskt Trä står svensk sågverksindustri.

SVENSKT TRÄ™

I samarbete med En riktig bygghandeln

Box 55525
102 04 Stockholm
Tel: 08-762 72 60
Fax: 08-762 79 90
info@svenskttra.se
svenskttra.se

Relaxboden

Här får du hjälp att bygga en relaxbod, med instruktioner och ritningar

SVENSKT TRÄ™

www.byggbeskrivningar.se

1 Planering

Arkitektstudio Widjedal Racki Bergerhoff har ritat en bod, som egentligen är två, på temat Relax. Boden består av en större huskropp och en lite mindre som länkas samman med varandra via en altan. Sätten att koppla av på är många och olika människor finner andhämtning på olika sätt. Det här är en bod som ger möjligheter till flexibel användning och är tänkt för både inne- och uteaktiviteter.

Beställ fönster, dörrar och andra byggnadsdelar med lång leveranstid i god tid.

Där inget annat anges gäller konstruktionsvirke i lägst hållfasthetsklass C14. Spikar och beslag bör vara varmförzinkade. Till impregnerat trä bör rostfritt stål användas eller material med likvärdig korrosionshårdighet.

Illustrationerna är ej skalenliga.

Alla mått är i mm där inget annat anges.

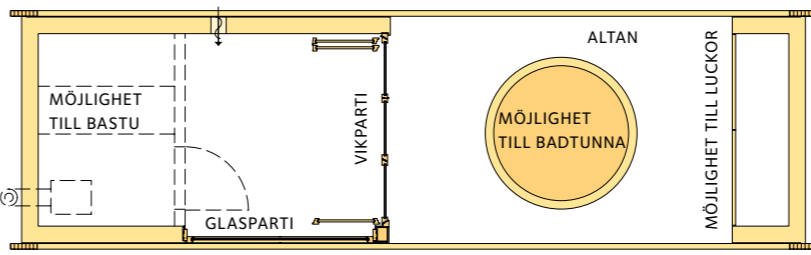
2 Bygglov

Det är tillåtet att bygga en eller flera komplementbyggnader med en sammanlagd byggnadsyta – den yta som avgränsas av väggarnas utsidor – på 15 m² och med en höjd som är högst 3,0 m utan bygglov. Relaxboden består av två huskroppar med en total byggnadsyta på 15 m². Vissa kommuner tolkar altanen mellan huskropparna som byggnadsyta, vilket gör att det då krävs bygglov beroende på hur stor byggnadsarean är. Rådgör med byggnadsnämnden där du bor. Inom bygglovsbefrielsen finns även möjlighet att bygga en komplementbyggnad med upp till 25 m² byggnadsarea i anslutning till bostads-huset. Byggnadsnämnden kan också lämna värdefulla synpunkter på tekniska detaljer som grundläggningsdjup och utseendefrågor. Till det senare hör till exempel lokal byggnadstradition och färg-sättning.

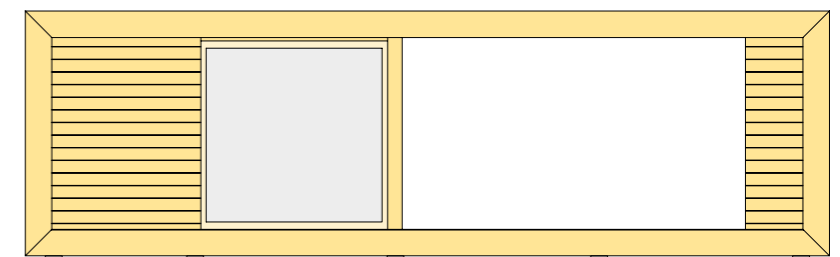
Om boden ska stå närmare tomtgräns än 4,5 m fordras att berörd granne ger sitt medgivande. Strandskyddsregler gäller även för bygglovsfria komplementbyggnader.

Ska Relaxboden användas som bastu med en kamin som värmekälla, så krävs det för en sådan installation att en anmälan görs. För kamin och skorsten ska det vara minst 100 fritt till brännbart material. Rådgör med en sotare.

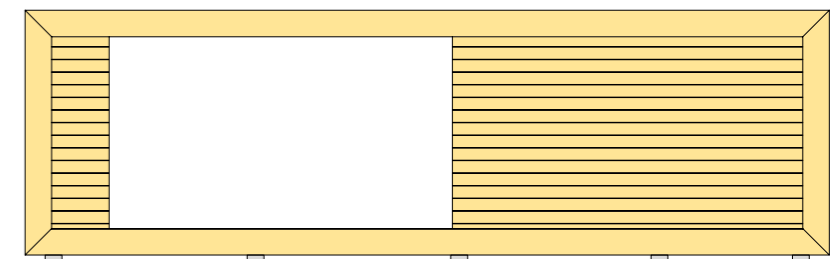
Läs mer i byggbeskrivning *Bygglov och anmälan*.

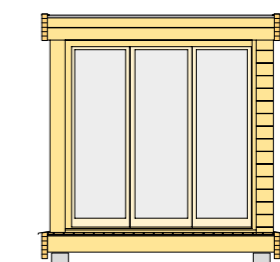
PLANLÖSNING FÖRSLAG 2 FÖR INREDNING AV RELAXBODEN SOM BASTU – LÄS MER I BYGGBESKRIVNING BASTU

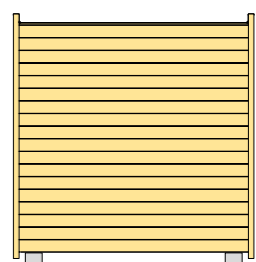
LÅNGSIDA MED FÖNSTERPARTI

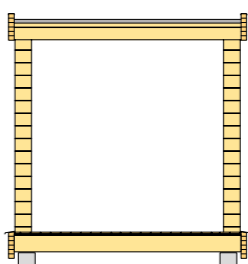
LÅNGSIDA MED HEL VÄGG

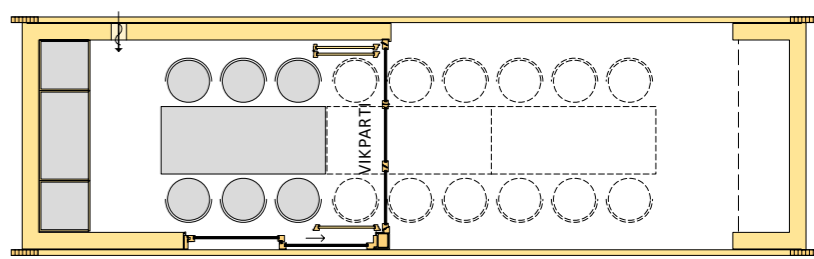
SEKTION MOT VIKPARTI

GAVEL

SEKTION MOT ÖPPEN DEL

SKJUTDÖRRAR

PLANLÖSNING FÖRSLAG 1

3 Grund

Märk ut plintarnas placering på marken, se **PLINTPLAN**. Gräv gropar för dessa. Om marken består av välldränerande material som sand och grus räcker det med ett plintdjup på cirka 500. Vid tjälfarlig mark, exempelvis lera och matjord, måste plintdjupet ökas. Om boden ska stå på berggrund kan plintarna gjutas direkt på berget över ett varmförzinkat förankringsjärn. Lutar berget kraftigt kan det bli nödvändigt att göra en avjämning – en bit av berget sprängs bort eller avlägsnas på annat sätt.

För utformning plint – se detalj **4**. Gjut betongplattorna och tryck fast armeringsjärn i betongplattorna. Armeringen läggs 50 från underkant betongplatta, bockas upp och avslutas 50 under överkant plint. Järnen ligger så att det är 35 till yttersidorna på plinten. När betongen hårdnar placeras gjutformar av papp på betongplattorna. Väg av noga.

Kapa formarna i höjd med bjälklagets underkant, 160 från marken. Fyll därefter tillbaka jord runt om formarna, som fylls med betong. Tryck fast plattjärnsbeslagen, se detalj **6** för placering, i den ännu inte hårda betongen. Låt plattjärnsbeslagen sticka upp 155 från plinten.

4 Bjälklag

Se **BJÄLKLAGSPLAN**. Alla golvbjälkar är konstruktionsvirke i dimension 45 x 195 och i hållfasthetsklass C24, golvbjälkar markerade med * ska vara av impregnerat virke träskyddsklass NTR/A. Golvbjälke **3** är 10 kortare än resterande golvbjälkar då den fästs med balksko typ I som har invikta flänsar, det vill säga **5** har längden 2 685. Golvbjälke **1** består av två stycken 45 x 195, C24, som är ihopskruvade med spaxskruv $\varnothing$ 5,0 x 90, c 300.

Limträramen **4** och **12** är i hållfasthetsklass GL28cs och beställs med fördel även den impregnerad, alternativt behandlas med penetrerande grundolja runt om – särskilt viktigt är ändträytor. Läs mer i byggbeskrivning *Nymålning av utvändigt trä*.

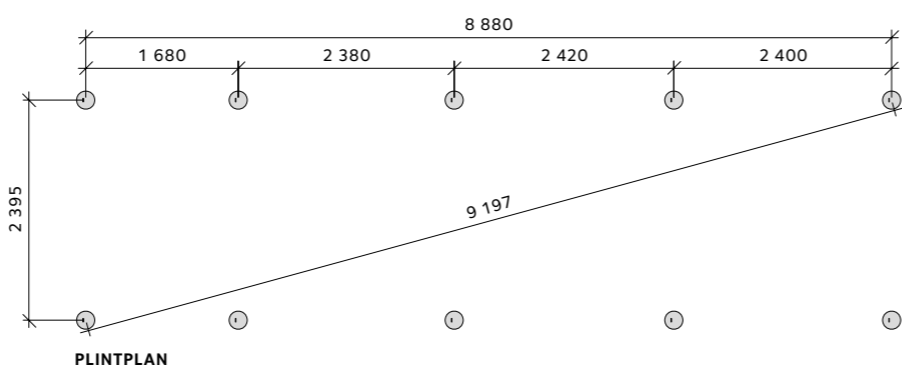
Lägg ut syllisolering på plintarna – bitar av grundpapp kan användas. Golvbjälke **1**, **2** och **3** vilar på plintar och fästs till dessa med plattjärnsbeslagen enligt detalj **A** – det är dessa golvbjälkar som ger stöd åt limträbalken som i sin tur bär upp hela bjälklaget.

Limträbalken geras i båda ändar och fästs till golvbjälke **1** enligt detalj **C** och golvbjälke **2** och **3** enligt detalj **D** med **Observera** upp- och nedvänd balksko på grund av lastförhållandet här. Golvbjälke **5** fästs med balkskor enligt detalj **E** och golvbjälke **6** skräpikas med 3 stycken spik 75 – 2,8, c 40 till limträbalken. Avvakta med att fästa den yttersta golvbjälken **7** tills att den stående delen av limträramen **12** är monterad ordentligt.

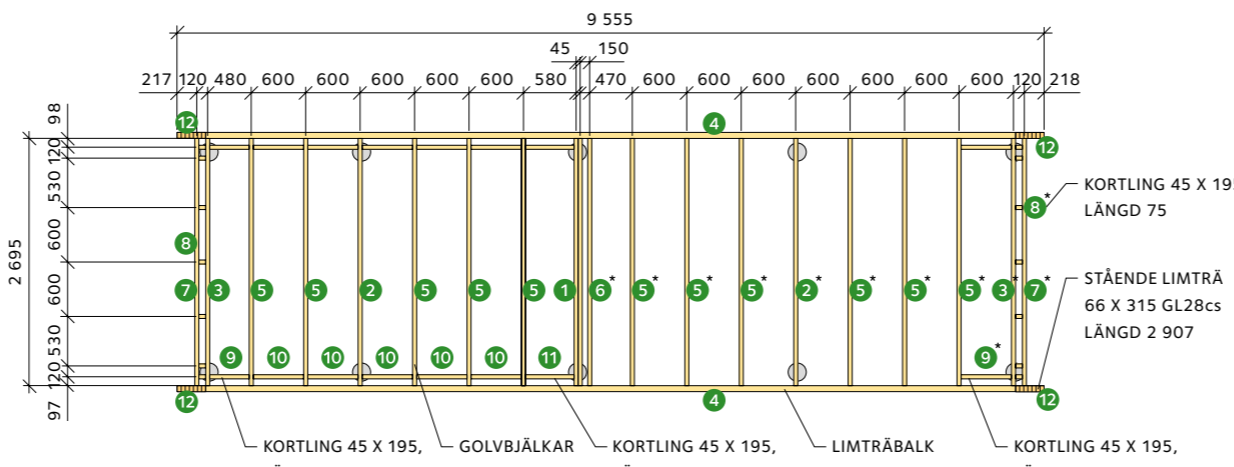
Gera den stående delen av limträramen **12** i båda ändar på samma sätt som limträbalken **4**. Spika fast spikningsplåtar i **12** enligt detalj **F** och detalj **G** samt vinkelbeslag i limträbalken **4**. Fäst därefter **12** till **4**. Staga provisoriskt den stående ramdelen **12**. Nu monterar den yttersta golvbjälken **7** enligt detalj **H**.

Kortlingar skräpikas till golvbjälkar med 3 stycken spik 75 – 2,8, c 40.

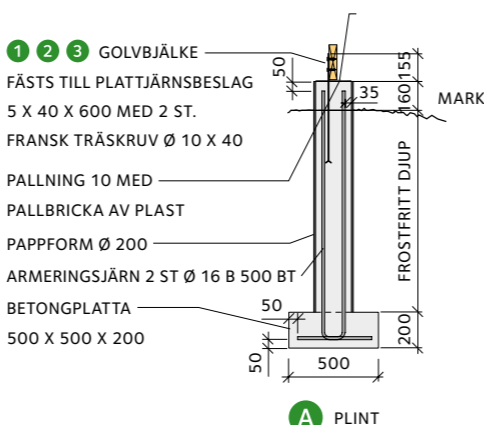
För bärning av isoleringen i golvet förses golvbjälkarna med stödläkt 25 x 25. Dessa spikas fast i sidorna av golvbjälkarna med spik 50 – 2,0, c 300. Se **SEKTION LÅNGSIDA**. Stödläkten monterar med

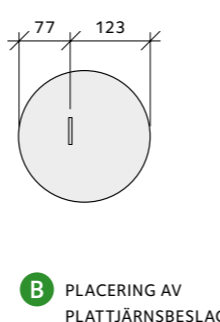
PLINTPLAN

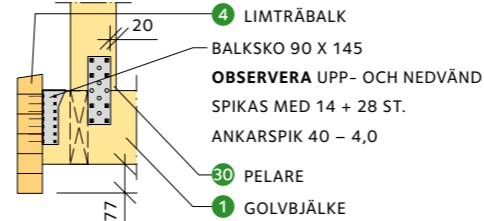
BJÄLKLAGSPLAN * GOLVBJÄLKAR IMPREGNERAT VIRKE, TRÄSKYDDSKLASS NTR/A

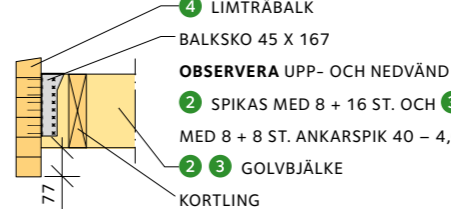
A PLINT

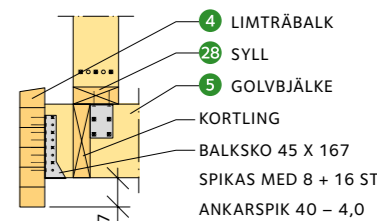
B PLACERING AV PLATTJÄRNSBESLAG

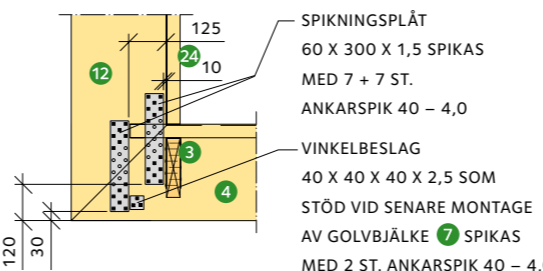
C INFÄSTNING AV GOLVBJÄLKE 1

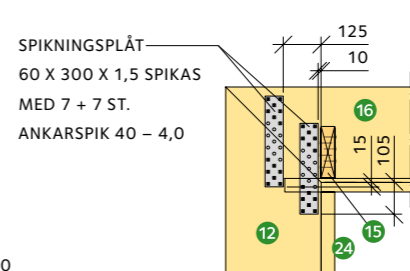
D OBSERVERA 3 HAR BALKSKO TYP I MED INVIKTA FLÄNSAR

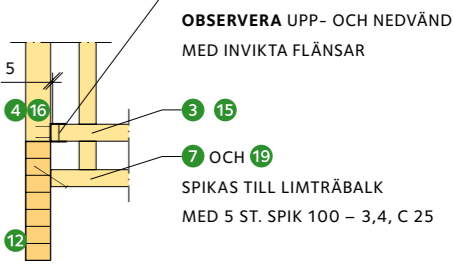
E INFÄSTNING AV GOLVBJÄLKE 5

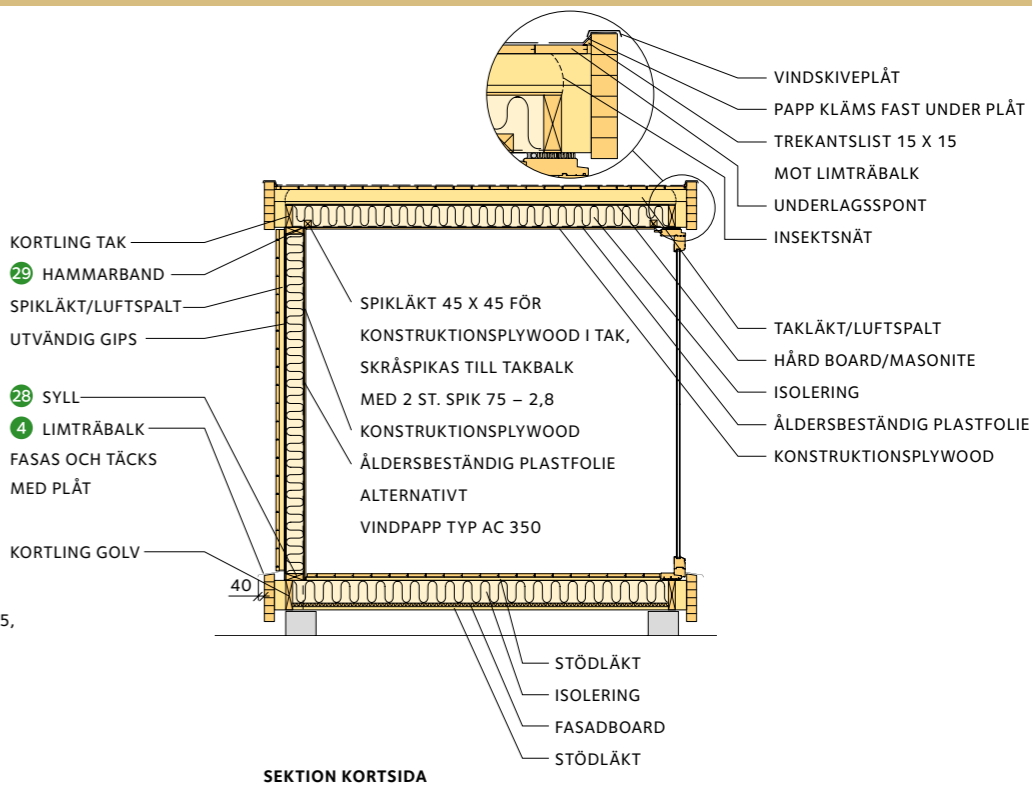
F LIMTRÄBALKENS NEDRE RAMHÖRN

G LIMTRÄBALKENS ÖVRE RAMHÖRN

H INFÄSTNING FÖR GOLVBJÄLKE 3 OCH 7 SAMT FÖR TAKBALK 15 OCH 19 TILL LIMTRÄRAM

SEKTION KORTSIDA

5 Regelstomme

Observera Till regelverket finns förslag på fönster- och dörrmått. Olika tillverkare kan ha olika behov av öppningsmått mellan regler för en given dimension – kontrollera därför innan montering att mått stämmer för önskad fönster- och dörrstorlek.

Väggarnas regelverk monteras ihop liggande på det färdiga bjälklaget. Mät diagonalmått så att de överensstämmer med varandra, då är konstruktionen rätvinklig. Se **VÄGGELEVATIONER**. Väggreglar 26 skräpikas till syll 25 och hammarband 28 med i varje ände 2 + 2 stycken spik 100 – 3,4. Väggreglar 24, 25 och 31 monteras med vinkelbeslag 90 x 60 x 60 x 2,5 som spikas till syll och hammarband med 4 + 4 stycken ankarspik 40 – 4,0.

Fäst den utvändiga gipsen på regelverket med utvändigt gipsskruv 39 – 4,1, c 100 medan regelverket fortfarande ligger ned, samt stödläkt 25 x 25 enligt detalj 1 på utsida väggregel 20. Väggregel 27 monteras då gavelväggen är på plats.

Väggregel 31 består av dubbla regler 45 x 120 som skruvas ihop till varandra med spaxskruv ø 5,0 x 90, c 300. På insidan fästs även en spikläkt 45 x 45 för infästning av plywood insida vägg, se detalj 1.

Res längsidorna – en vägg i taget, staga provisoriskt och fäst syllen 25 till golvbjälkarna med vinkelbeslag enligt detalj 14.

Montera pelare 30 till bjälklaget enligt detalj 1. Placering av limträpelare 115 x 115 i hållfasthetsklass GL30h 30 enligt detalj 1. Staga provisoriskt. Väggreglar 25 och 31 fästs på samma sätt som pelare 30 med spikningsplåt 300 x 60 x 1,5 till golvbjälkar med 4 + 4 stycken ankarspik 40 – 4,0.

Avvakta med att resa gavelnsidor till dess att takbalkar och de övre limträbalkarna är monterade. Gavelnsidans regelverk förankras till bjälklag och tak genom att skruva 1 stycken spaxskruv ø 5,0 x 90 i varje kortling samt 1 stycken spaxskruv ø 5,0 x 90, c 600 i golvbjälke 7 och takbalk 19.

Regelverket stabiliseras med 12 konstruktionsplywood, P30, på insida vägg. Plywoodskivan ska gå från överkanten på hammarbandet 28 till underkanten på syllen 25, samt fästas ordentligt till dessa och till de stående reglarna med spik 50 – 2,0, c 100. Skivorna monteras med minst 2 rörelsefog, se detalj 1.

6 Tak

Se **TAKPLAN**. Alla takbalkar är konstruktionsvirke i dimension 45 x 170 och i hållfasthetsklass C24. Takbalkar markerade med * ska vara av impregnerat virke träskyddsklass NTR/A. Takbalk 19 är 10 kortare än resterande takbalkar då den fästs med balksko typ I som har invikta flansar, det vill säga 15 har längden 2 685. Takbalk 19 består av två stycken 45 x 170, C24, som är ihopskruvade med spaxskruv ø 5,0 x 90, c 300.

Limträramen 16 är i hållfasthetsklass GL28cs och beställs med fördel även den impregnerad, alternativt behandlas på samma sätt som beskrivet för 4 och 12 tidigare under bjälklag.

Takbalk 19 fästs till limträpelare 30 enligt detalj 5. Väggregel 31 fästs på samma sätt med spikningsplåt till takbalk 19.

Takbalk 14 och 15 läggs upp på regelverkets hammarband. 14 förankras enligt detalj 9 och 15 med vinkelbeslag lika detalj 9.

Fäst 15 till limträbalken med **Observera** upp- och nedvänd balksko enligt detalj 9. Takbalk 14 och 15 fästs på samma sätt med **Observera** upp- och nedvänd balksko till limträbalken, men med balksko lika detalj 9. Takbalkar 17 fästs enligt samma detalj 9, med rättvänd balksko.

De vertikala delarna av limträramen 12 fästs till 16 enligt detalj 6.

Takbalk 19 monteras enligt detalj 11.

Kortlingar i tak skräpikas till takbalkar med 3 stycken spik 75 – 2,8, c 40.

Nu kan regelverkets gavelnsidor resas.

Takbalkar 18 skruvas till limträbalken 16 med 2 stycken fransk träskruv ø 8,0 x 120 som skruvas från utsida limträbalk 16. Dessa skruvar är inte tänkta att bära någon last utöver takbalkarnas egentyngd. Skruvhuvudet försänks och pluggas igen för ett snyggt utseende.

Takets lutning byggs upp med takläkt som minskas i höjd cirka 13 för varje takbalk, se **SEKTION LÅNGSIDA**. Montera yttertak av underlagspönt 23 x 95. Bräderna får skarvas högst två i bredd över samma spikläkt. Taket avslutas med en takfotplåt som sticker ut 40 och leder ut regnvatten från fasaden. Lägg ut underlagspapp så snart som möjligt efter inbrändningen. Papp spikas med pappspik 25 – 2,5.

Vid skarvning av pappen ska skarven skäras snett nedåt för att hindra att vatten rinner in under pappen.

7 Fasad

Ta bort pappröret från plintarna innan panelen monteras.

Panelbrädor och det utvändiga listverket bör grundmålas innan det spikas upp. Såga rent i hörn och kring fönster- och dörröppningar.

För fönster- och dörrparti – fixera karmen på plats med kilar, mät diagonalmått och väg av med vattenpass, fäst den därefter till stommen. Läs mer i byggbeskrivning *Byta fönster* och byggbeskrivning *Montera dörr*.

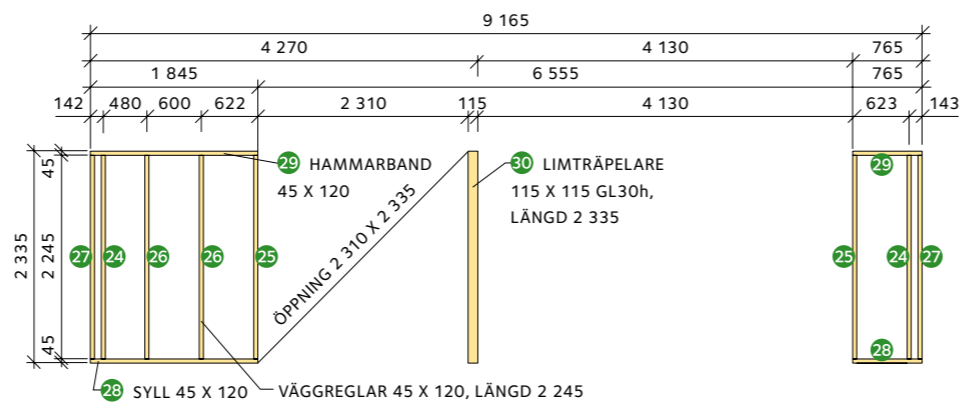
Måla panel och utvändigt listverk en andra gång. Även fönster och dörr slutstrykes om så erfordras. Läs mer i byggbeskrivning *Nymålning av utvändigt trä*.

Spikläkt 34 x 70 sätts stående till reglarna med spik 75 – 2,8, c 300. Panelen utförs här med liggande yterpanelbrädor med ett mellanrum på 5 mellan varje panelbräda. Panelen fästs till spikläkten med panelspik 55 – 2,8. Spikläkten kommer att synas genom springorna i panelen och bör av denna anledning färdigmålas innan den sätts upp. Läs mer i byggbeskrivning *Utvändiga träpaneler*.

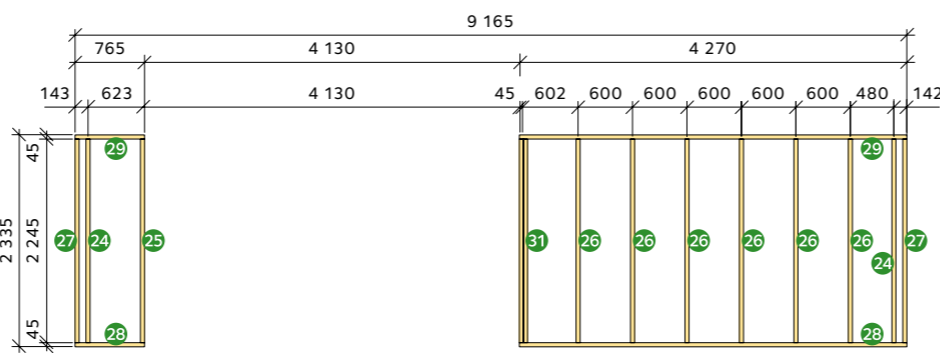
För detaljutförande fasadlösning se detalj 1, 1, 1 och 1 samt **SEKTION LÅNGSIDA** och **SEKTION KORTSIDA**.

8 Altangolv

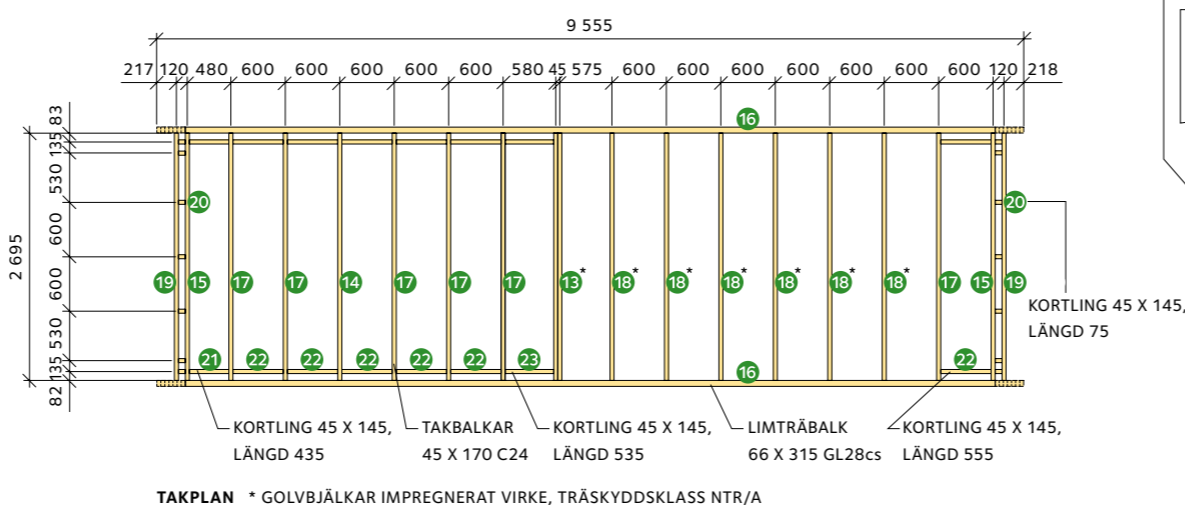
Tralläkt utförs med impregnerat virke träskyddsklass NTR/AB och skruvas till golvbjälkarna med 2 stycken rostfria trallskruv ø 4,2 x 55 i varje fästpunkt. Finns det behov av att minska tröskelhöjden för vikedörrarna läggs mellan golvbjälke och tralläkt stödläkt som spikas till golvbjälkarna med rostfri spik 75 – 2,8, c 300. Läs mer i byggbeskrivning *Altan*.

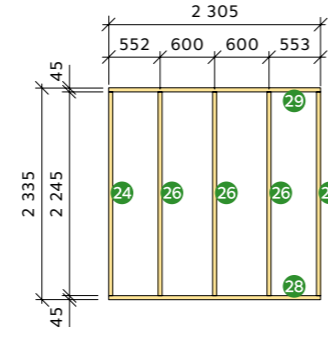
LÅNGSIDA MED FÖNSTER, VÄGGELEVATION

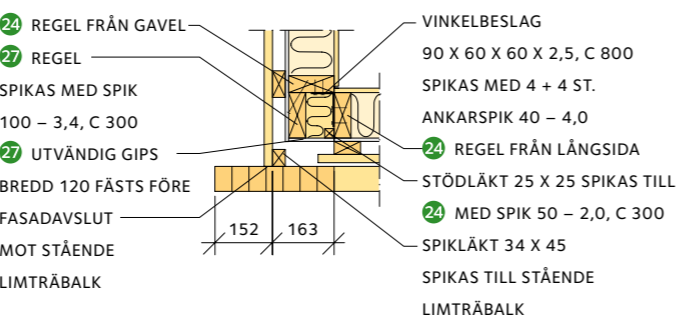
LÅNGSIDA MED HEL VÄGG, VÄGGELEVATION

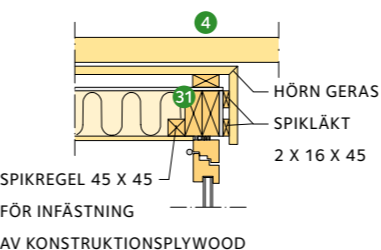
TAKPLAN * GOLVBJÄLKAR IMPREGNERAT VIRKE, TRÄSKYDDSKLASS NTR/A

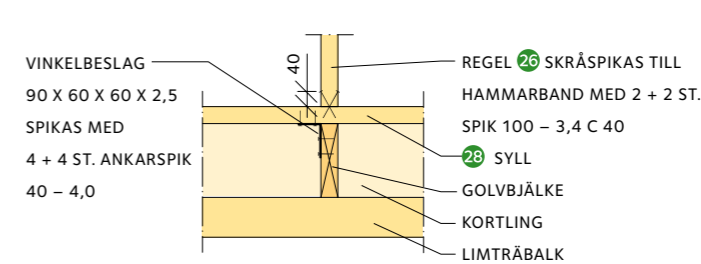
GAVEL, VÄGGELEVATION

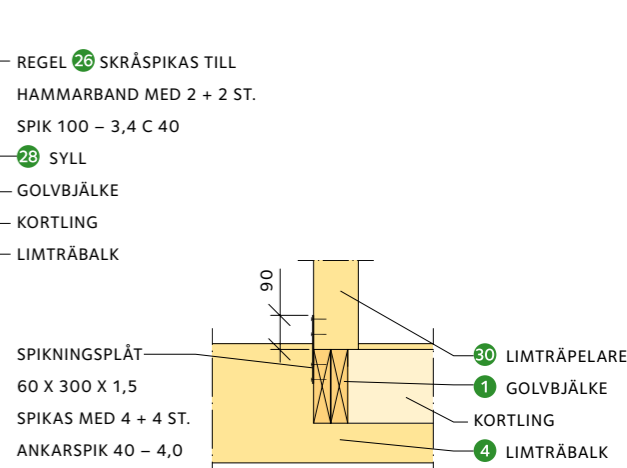
1 UTSEENDE FÖR HÖRN VID STÅENDE LIMTRÄRAM 12

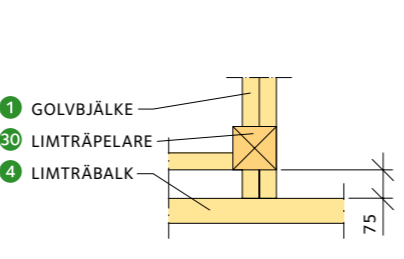
2 UTSEENDE FASADAVSLUT VID VIKEDÖRR

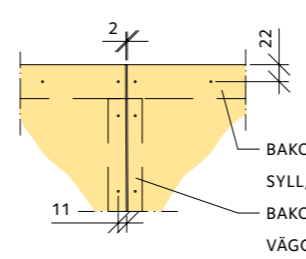
3 INFÄSTNING REGEL OCH SYLL PÅ LÅNGSIDA MOT GOLV

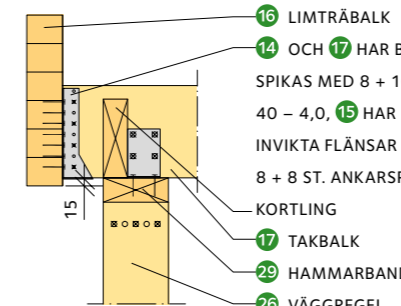
4 INFÄSTNING PELARFOT 30

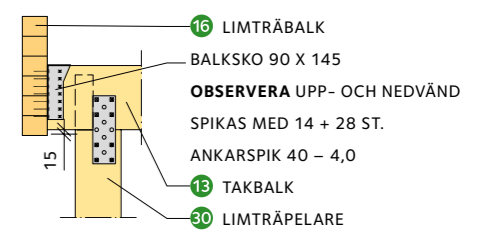
5 PLACERING AV PELARE 30

6 SKARVNING OCH INFÄSTNING AV KONSTRUKTIONSPLYWOOD

7 OBSERVERA 14 OCH 15 SPIKAS MED UPP- OCH NEDVÄND BALKSKO

8 INFÄSTNING AV TAKBALK 19

9 Invändiga ytor

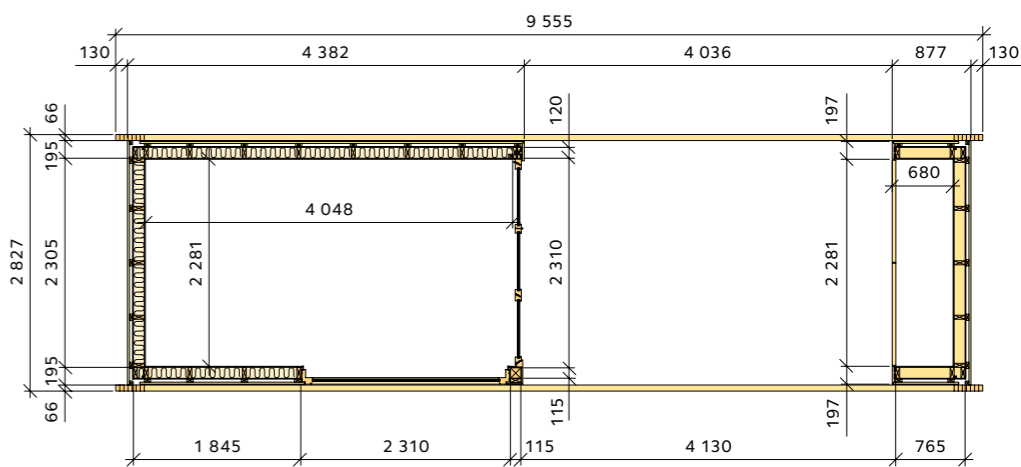
Dra nödvändiga installationer i regelverket. Sätt upp konstruktionsplywooden P30 på vägg och i tak. Äldersbeständig plastfolie alternativt invändigt vindpapp sätts upp före konstruktionsplywooden mot stommens insida. Äldersbeständig plastfolie rekommenderas enbart vid permanent uppvärmning till minst cirka +18 °C. Om bilden används under den varma årstiden och bara tillfälligt under vintern är en vindtät papp av kvalitet AC 350 lämplig. Tak ska alltid förses med äldersbeständig plastfolie.

Slätspont utan underfogning 27 x 95 spikas/skrivas över bjälklaget. Vänd notsidan utåt på den första golvbrädan och spika/skruva dolt i fjädern mot varje golvbjälke – bräda för bräda, använd dyckert 75 – 2,8 eller golvskruv längd 62. Använd en kloss av golvbrädan för att slå samman golvbrädorna.

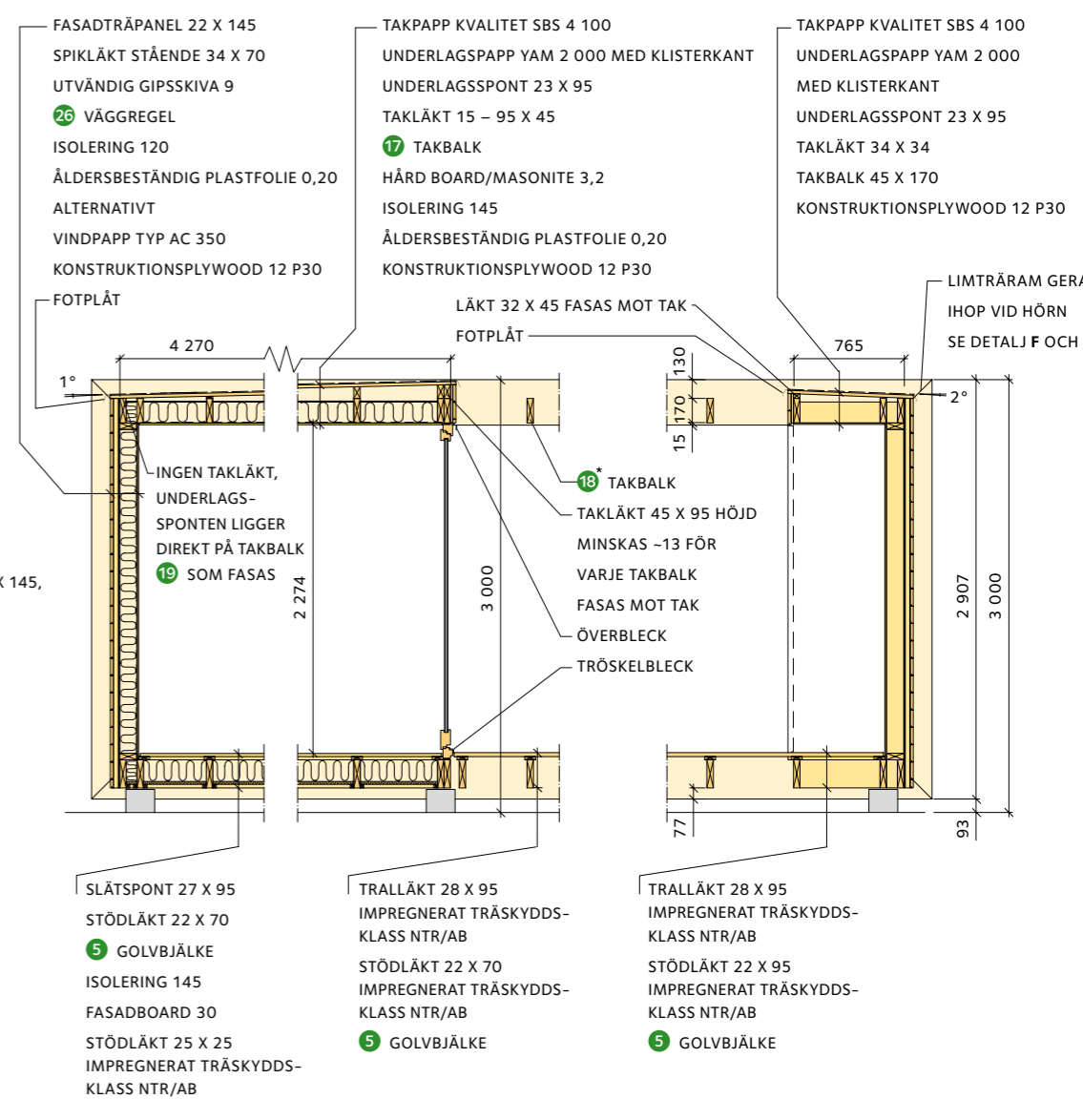
Läs mer i byggbeskrivning *Lägga trägolv* och för målning läs byggbeskrivning *Måla inomhus*.

10 Materialspecifikation

På www.byggbeskrivningar.se finns det möjlighet att få ut kaplista och materialspecifikation för Relaxboden.

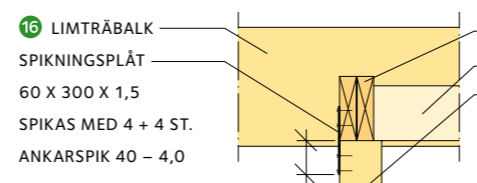
VÄGGPLAN

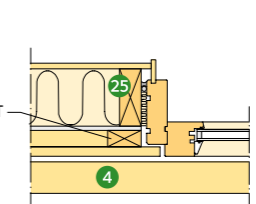
SEKTION LÅNGSIDA

9 INFÄSTNING AV REGELVERK TILL TAK VID REGEL 25

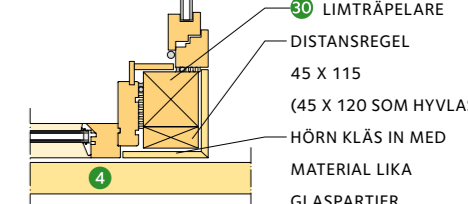
10 INFÄSTNING REGEL OCH HAMMARBAND PÅ LÅNGSIDA MOT TAK

9 INFÄSTNING PELARTOPP 30

10 UTSEENDE FASADAVSLUT VID GLASPARTI

11 UTSEENDE HÖRN VID GLASPARTIER